

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

14 декември 2016 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Септември 2016 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 6.508 млрд. лв. към края на септември 2016 година. Техният размер се увеличава с 618.5 млн. лв. (10.5%) в сравнение с края на септември 2015 г. (5.890 млрд. лв.) и намалява с 95.6 млн. лв. (1.4%) спрямо края на второто тримесечие на 2016 г. (6.604 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 233.7 млн. лв. (14.6%) – от 1.595 млрд. лв. към края на септември 2015 г. до 1.829 млрд. лв. към края на същия месец на 2016 година. Спрямо края на юни 2016 г. (1.748 млрд. лв.) те се увеличават с 81.4 млн. лв. (4.7%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на септември 2016 г. е 28.1% при 27.1% към края на третото тримесечие на 2015 г. и 26.5% в края на юни 2016 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, се увеличават с 384.8 млн. лв. (9%) – от 4.294 млрд. лв. към края на септември 2015 г. до 4.679 млрд. лв. към края на същия месец на 2016 година. Те намаляват със 177 млн. лв. (3.6%) спрямо края на юни 2016 г. (4.856 млрд. лева). Към края на септември 2016 г. относителният дял на активите на **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, в общия размер на активите на **дружествата, извършващи застрахователна дейност**, е 71.9% при 72.9% в края на третото тримесечие на 2015 г. и 73.5% към края на юни 2016 година.

¹ Данните са предварителни. Вследствие на получена допълнителна информация от застрахователни дружества са извършени ревизии на данните за периода март - юни 2016 година, които са посочени в съответните таблици. Пълният комплект от таблици за **статистиката на застрахователната дейност** се намира на интернет страницата на БНБ в раздел **Статистика / Други финансови институции / Статистика на застрахователната дейност**.

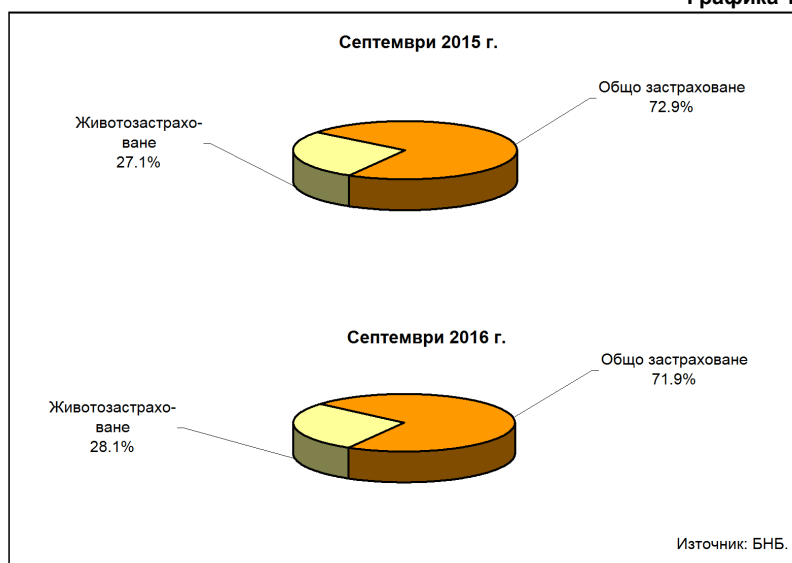
² Застрахователните компании са част от подсектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)**, съгласно **Европейската система от сметки '95 (ESA'95)**. Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от **Кодекса за застраховането** и чл. 83, ал.1 от **Закона за здравното осигуряване**.

³ В обхвата на **статистиката на застрахователната дейност** се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от **Допълнителната разпоредба на Валутния закон** (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

⁴ Данните за **презастрахователните дружества** са включени към данните на **застрахователите, извършващи общо застраховане**.

Структура на активите според вида дейност

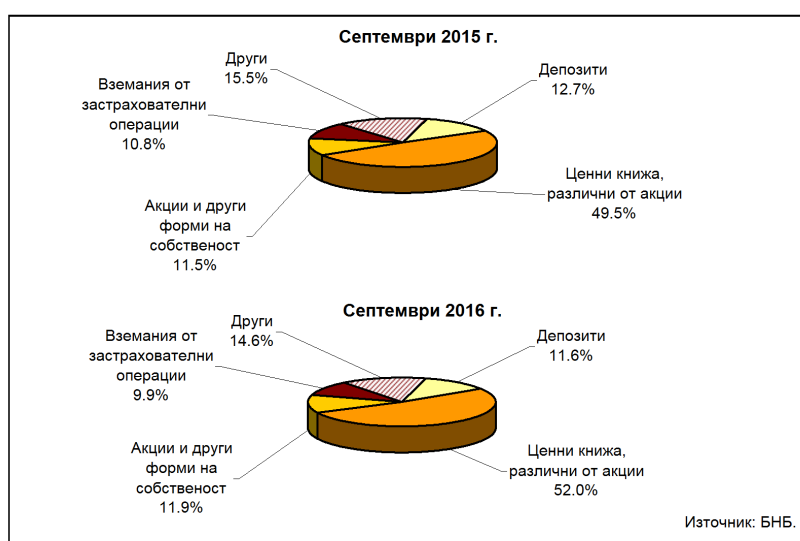
Графика 1

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2016 г. преобладават притежаваните ценни книжа, различни от акции, които на годишна база се увеличават с 467.1 млн. лв. (16%) до 3.382 млрд. лева. Спрямо края на септември 2015 г. депозитите нарастват с 9.9 млн. лв. (1.3%) до 757 млн. лв., акциите и другите форми на собственост се увеличават с 97.7 млн. лв. (14.4%) до 775.5 млн. лв., а средствата във вземания от застрахователни операции нарастват със 7.4 млн. лв. (1.2%) до 644.5 млн. лева. В края на третото тримесечие на 2016 г. относителният дял на ценните книжа, различни от акции, е 52% при 49.5% към края на същото тримесечие на 2015 г., на депозитите – 11.6% при 12.7% към края на септември 2015 г., на акциите и другите форми на собственост – 11.9% при 11.5% към края на септември 2015 г. и на вземанията от застрахователни операции – 9.9% при 10.8% към края на третото тримесечие на 2015 година.

Структура на активите по инструменти

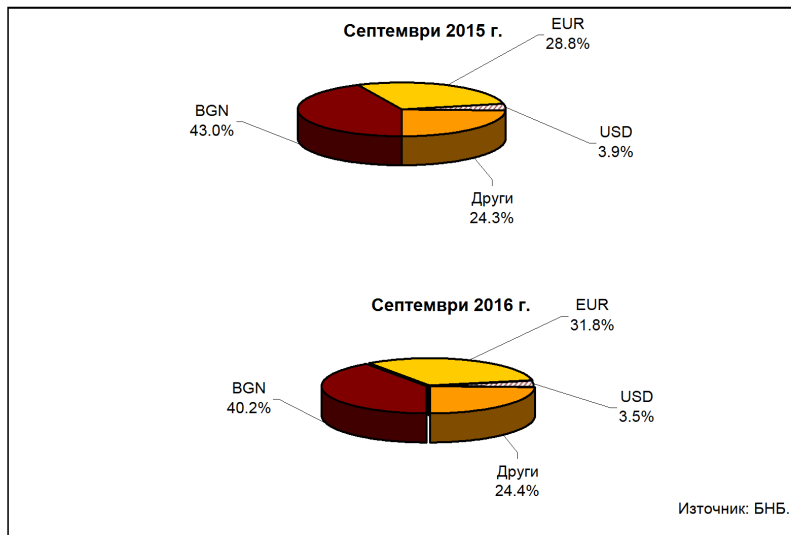
Графика 2

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, основен дял имат активите в **левове**, които са 40.2% от общия размер на активите към края на септември 2016 г. при 43% към края на третото тримесечие на 2015 година. Активите в **евро** са 31.8% при 28.8% към края на септември 2015 година. Към края на септември 2016 г. активите в **щатски долари** са 3.5% при 3.9% към края на третото тримесечие на 2015 г., а в **други валути** – 24.4% при 24.3% към края на септември 2015 година.

Валутна структура на активите⁵

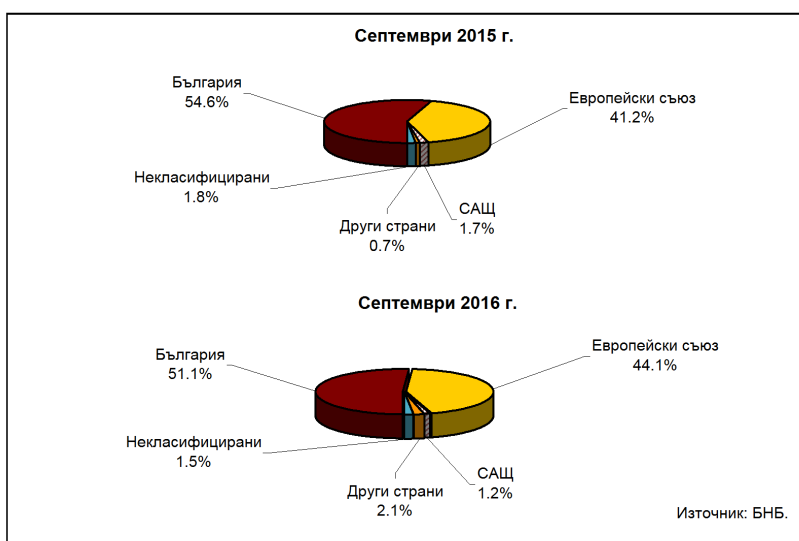
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, на годишна база към края на септември 2016 г. инвестициите в България се увеличават със 108.1 млн. лв. (3.4%) до 3.326 млрд. лв. при 3.218 млрд. лв. към края на септември 2015 година. Техният относителен дял е 51.1% към края на септември 2016 г. при 54.6% към края на същия месец на 2015 година. В края на третото тримесечие на 2016 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 446.5 млн. лв. (18.4%) до 2.872 млрд. лв. при 2.425 млрд. лв. към края на септември 2015 г., като относителният им дял към края на септември 2016 г. е 44.1% при 41.2% в края на септември 2015 година.

Географска структура на активите

Графика 4

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

2. Размер и структура на пасивите

Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2016 г. са 6.508 млрд. лева. Собственият капитал е 1.993 млрд. лв. към края на септември 2016 г., като се увеличава със 140.3 млн. лв. (7.6%) спрямо края на септември 2015 г. (1.852 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на третото тримесечие на 2016 г. е 30.6% при 31.5% към края на същото тримесечие на 2015 година. Към края на септември 2016 г. **застрахователните технически резерви** нарастват на годишна база с 382.7 млн. лв. (10.9%) до 3.890 млрд. лв., при 3.507 млрд. лв. към края на септември 2015 година. Техният дял в размера на пасивите е 59.8% към септември 2016 г. при 59.5% към края на септември 2015 година.

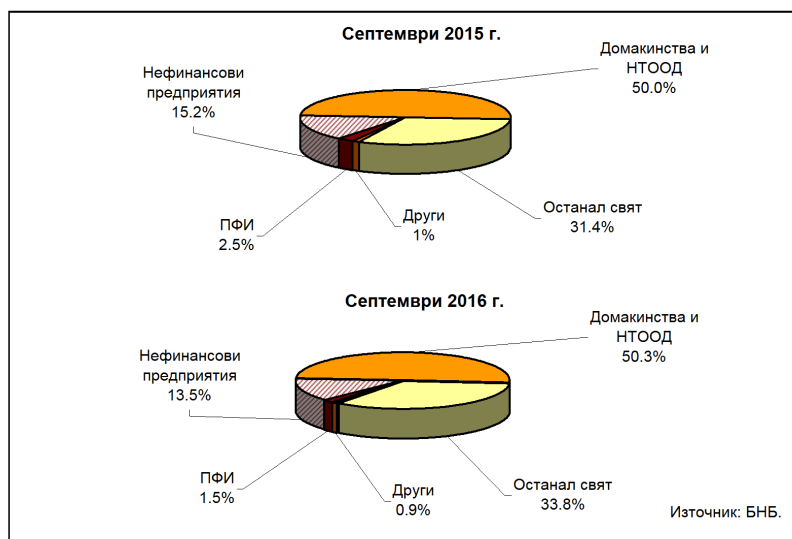
Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 2.575 млрд. лв. към края на третото тримесечие на 2016 г. при 2.407 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2015 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2016 г. е 66.2% при 68.6% в края на третото тримесечие на 2015 година. Към края на септември 2016 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** се увеличават с 202.2 млн. лв. (11.5%) до 1.956 млрд. лв. при 1.754 млрд. лв. към края на септември 2015 година⁶. Към края на третото тримесечие на 2016 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 50.3% при 50% към края на септември 2015 година. На годишна база към края на третото тримесечие на 2016 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** намаляват с 6.8 млн. лв. (1.3%) до 525.1 млн. лв. при 531.9 млн. лв. към края на септември 2015 г. и са 13.5% от **застрахователните технически резерви** при 15.2% към края на третото тримесечие на 2015 година. Задълженията към **парично-финансови институции (ПФИ)** намаляват с 26.8 млн. лв. (30.8%) до 60.1 млн. лв. към края на септември 2016 г. при 86.9 млн. лв. към края на третото тримесечие на 2015 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 1.5% в края на септември 2016 г. при 2.5% към края на септември 2015 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на третото тримесечие на 2016 г. се увеличават с 215.3 млн. лв. (19.6%) до 1.315 млрд. лв. при 1.100 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2015 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2016 г. е 33.8% при 31.4% в края на септември 2015 година.

Застрахователни технически резерви Структура по институционални сектори^{5,7}

Графика 5

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	30.09.2015 г.		31.12.2015 г.		31.03.2016 г.		30.06.2016 г.		30.09.2016 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	59	5,889.9	58	6,117.1	57	6,261.4	57	6,604.0	57	6,508.4
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	1,595.5	18	1,658.7	18	1,739.1	18	1,747.8	18	1,829.2
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	40	4,294.3	39	4,458.3	38	4,522.1	38	4,856.1	38	4,679.1
вкл. Презастрахователни дружества	1	1,962.9	1	2,061.0	1	2,111.0	1	2,443.0	1	2,198.6
Здравноосигурителни дружества	1	0.1	1	0.1	1	0.1	1	0.1	1	0.1

Предварителни данни. Данните за периода март - юни 2016 г. са ревизирани

¹ Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 12, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 83, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване. Съгласно промените в Закона за здравното осигуряване (обн. ДВ, бр. 60 от 2012 г.), здравноосигурителните дружества следва да се прелицензират по Кодекса за застраховането в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията *здравноосигурителни дружества* са включени данните за тези дружества, които към края на съответния отчетен период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с Кодекса за застраховането или са в процес на ликвидация

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹

Таблица 2

(млн. лв.)

	30.09.2015 г.	31.12.2015 г.	31.03.2016 г.	30.06.2016 г.	30.09.2016 г.
По инструменти	5,889.9	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,508.4
Парични средства в каса	12.5	11.9	11.0	11.1	11.3
Депозити	747.1	648.0	731.5	755.8	757.0
Предоставени кредити	138.4	163.2	215.7	346.1	203.8
Ценни книжа, различни от акции	2,914.5	3,132.5	3,161.4	3,256.1	3,381.6
Акции и други форми на собственост	677.8	704.8	735.0	739.1	775.5
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове) ²	541.4	556.6	481.1	469.8	758.5
- Други форми на собственост ³	136.4	148.2	253.8	269.2	17.0
Инвестиционни имоти	187.9	187.9	188.2	192.5	192.1
Финансови деривати	0.6	4.2	7.8	2.4	1.1
Нефинансови активи	93.8	93.2	94.5	90.6	88.9
Вземания от застрахователни операции	637.1	681.5	631.8	766.9	644.5
- От преки застрахователни операции	478.0	465.4	498.3	498.7	486.7
- От презастрахователни операции	159.1	216.1	137.5	268.2	157.8
Други активи	480.1	489.8	484.6	443.6	452.7
По валути	5,889.9	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,508.4
BGN	2,530.5	2,537.2	2,684.4	2,675.3	2,618.4
EUR	1,696.2	1,845.5	1,855.6	1,940.9	2,070.1
USD	229.6	237.3	202.1	204.3	230.5
Други	1,433.7	1,497.1	1,519.3	1,783.5	1,589.4

Предварителни данни. Данните за периода март - юни 2016 г. са ревизирани

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

² В показател *Акции* се включват притежаваните котирани и некотирани акции (в т.ч. акции в дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия, считано от септември 2016 година).

³ Показател *Други форми на собственост* обхваща другите форми на собственост в капитала и имуществото на предприятията, различни от котирани и некотирани акции.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹

Таблица 3

(млн. лв.)

	30.09.2015 г.	31.12.2015 г.	31.03.2016 г.	30.06.2016 г.	30.09.2016 г.
По групи страни	5,889.9	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,508.4
България	3,217.5	3,261.8	3,249.8	3,267.4	3,325.7
Европейски съюз	2,425.1	2,583.7	2,677.6	2,956.3	2,871.6
САЩ	99.4	105.9	72.0	74.4	75.5
Други страни	41.6	60.7	156.4	204.2	135.5
Некласифицирани	106.3	105.1	105.5	101.7	100.2
По институционални сектори	5,889.9	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,508.4
Резидентни	3,217.5	3,261.8	3,249.8	3,267.4	3,325.7
Нефинансови предприятия	61.6	74.9	69.9	70.7	72.8
Парично-финансови институции	532.4	509.7	532.2	470.5	477.8
Други финансови посредници	82.3	84.1	79.7	93.5	112.9
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.1	0.5	0.5	0.1	0.1
Застрахователни компании и пенсионни фондове	51.6	13.7	13.4	3.6	159.0
Държавно управление	1,098.9	1,160.9	1,149.4	1,236.3	1,287.4
Домакинства и НТООД	115.1	121.2	126.3	131.3	136.1
Несекторизирани	1,275.6	1,296.8	1,278.4	1,261.4	1,079.6
Нерезидентни (Останал свят)	2,566.1	2,750.2	2,906.1	3,234.9	3,082.6
Некласифицирани	106.3	105.1	105.5	101.7	100.2

Предварителни данни. Данните за периода март - юни 2016 г. са ревизирани

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	30.09.2015 г.	31.12.2015 г.	31.03.2016 г.	30.06.2016 г.	30.09.2016 г.
ОБЩО	5,889.9	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,508.4
1. Собствен капитал	1,852.4	1,936.5	2,012.7	1,861.2	1,992.7
2. Получени кредити	108.5	136.2	158.1	107.9	141.5
Резиденти	40.6	58.2	84.0	33.6	60.8
Парично-финансови институции	38.3	56.6	83.2	32.7	60.7
Непарично-финансови институции	2.2	1.6	0.9	0.9	0.1
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	2.2	1.6	0.9	0.9	0.1
Други финансови посредници	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	2.2	1.6	0.9	0.9	0.1
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	68.0	78.0	74.1	74.3	80.6
		0.0	0.0	0.0	0.0
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
			0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	4.3	2.9	1.7	7.2	4.5
Резиденти	0.2	0.0	0.0	0.3	0.2
Нерезиденти (Останал свят)	4.1	2.9	1.7	6.9	4.3
5. Застрахователни технически резерви	3,507.3	3,527.5	3,613.4	3,806.9	3,890.0
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	992.2	1,006.4	1,049.9	1,094.9	1,120.4
Резиденти	992.2	1,006.4	1,049.9	1,094.9	1,120.4
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания	2,515.1	2,521.1	2,563.5	2,712.1	2,769.6
Резиденти	1,415.1	1,420.5	1,419.8	1,435.6	1,454.3
Парично-финансови институции	86.9	76.9	77.7	69.5	60.1
Непарично-финансови институции	1,328.2	1,343.6	1,342.1	1,366.1	1,394.2
Държавно управление	2.3	0.3	0.7	0.7	0.7
Други сектори	1,325.9	1,343.3	1,341.4	1,365.4	1,393.5
Други финансови посредници	23.8	21.4	22.0	21.2	25.1
Финансови предприятия със спомагателна дейност	8.7	7.7	8.3	7.9	7.7
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2
Нефинансови предприятия	531.9	510.7	507.1	514.9	525.1
Домакинства и НТООД	761.4	803.5	804.0	821.1	835.4
Нерезиденти (Останал свят)	1,100.0	1,100.5	1,143.7	1,276.5	1,315.2
6. Депозити, получени от презастрахователите	26.9	25.3	25.0	24.5	23.4
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	26.9	25.3	25.0	24.5	23.4
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	222.7	323.1	283.6	412.4	295.4
Резиденти	122.9	155.4	148.1	144.8	153.8
Нерезиденти (Останал свят)	99.9	167.7	135.5	267.6	141.6
8. Други	167.9	165.6	166.8	383.9	161.0
Резиденти	164.9	160.0	160.9	156.5	153.9
Нерезиденти (Останал свят)	3.0	5.5	6.0	227.4	7.0

Предварителни данни. Данните за периода март - юни 2016 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.